

TMMOB
MAKİNA
MÜHENDİSLERİ
ODASI
İSTANBUL ŞUBESİ

MAKİNA

BÜLTEN

PP 15
İST.KARAKÖY

Ekim 2024 | Sayı 207

ROBOTİK OTOMASYON ÇÖZÜMLERİ

8-9-10 Ekim 2024

Robotik Otomasyon Ekosistemi Bir Araya Geliyor!

Deutsche
Messe

enosad
ENDÜSTRİYEL OTOMASYON
SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

HAN- GAR

MAKİNA

İÇİNDEKİLER

Robotik Otomasyon
Ekosistemi Bir Araya
Geliyor!
sayfa 4

TMMOB Mühendis, Mimar
ve Şehir Plancıları Dayanışma
Günümüz Kutlu Olsun
sayfa 5

Uzman Gözünden:
Otomotiv Üretiminde
Dönüşüm (II): Akıllı Fabrikalar
sayfa 8

Üye Deneyimleri:
Fevzi Şolt
sayfa 9

2025 AJANDAMIZDA YERİNİZİ ALIN!

Makina Mühendisleri Odası 2025 Ajandasında yer almak ister misiniz?

30.000-35.000 adet tiraja sahip olan ajandamızda ilanınızla yer alarak bir yıl boyunca sektörün ve üyelerimizin gündeminde kalmak için detayları hemen inceleyebilirsiniz.

Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Gazetesi

İmtiyaz Sahibi

TMMOB MMO İstanbul Şubesi Adına Ezgi Kılıç

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Serkan Sevat

Yayın Kurulu

Aydan Adanır
Gürcan Erdiç
Serdar Aydın
Emre Kırıl
Egemen Yılmaz
Özgür Arslan
Sema Keban

Editör

Rabia Denizci

Tasarım

Yusuf Emre Atasayar

Yayın Tarihi

4 Ekim 2024 Cuma

MMO İstanbul Şubesi

Katip Mustafa Çelebi Mah. İpek Sok. No. 9 34433 Beyoğlu/İstanbul
Tel. 0212 252 95 00
www.mmoistanbul.org.tr

Yerel Süreli Yayın

Ezgi Kılıç

MMO İstanbul Şubesi
Yönetim Kurulu Başkanı

27. Dönem MMO Yönetim Kurulu Saymanlığı, 9. Dönem MMO İstanbul Şube Saymanlığı, Odamız ve Şube Genel Kurullarımızda Divan Başkanlığı görevlerini yürütmüş, TESKON Yürütme Kurulu Başkanlığı, Tesisat Mühendisliği Dergisi Yayın Kurulu Üyeliği, Makina Hangar Çalışma Grubu Üyeliği görevlerinde de bulunan, Şube Danışma Kurulu Üyemiz, Odamız çalışmalarında büyük emeği olan değerli meslek büyüğümüz Ali Metin Duruk'u aramızdan ayrılışının yıl dönümünde saygı ve özlemlerle anıyoruz.

Değerli meslektaşlarım,

Makina Bülten'in 207. Sayısından hepinize merhaba!

Bilindiği üzere TMMOB'nin ilk genel kurulunun yapıldığı tarih olan 18-21 Ekim günleri Mühendislik-Mimarlık Haftası olarak kutlanmaktadır. Mühendis, mimar ve şehir plancılarının çıkarlarını korumanın halkın çıkarlarını korumak olduğu bilinciyle mücadelesini sürdüren TMMOB'nin kuruluş haftası vesilesiyle tüm meslektaşlarımızın Mühendislik-Mimarlık haftasını Şubemiz adına kutluyorum.

Eylül ayında okulların açılmasıyla birlikte Şubemiz Motorlu Araçlar Komisyonu denetimsiz ve kayıt dışı okul servisleriyle ilgili kamuoyunu bilgilendirici bir basın toplantısı gerçekleştirdi. Aynı zamanda toplu taşıma araçlarında yaşanan otobüs yangınları ve metrobüs kazaları gibi haberler de son zamanlarda sıklıkla gündemimize girmeye başladı. Tüm bunlarla ilgili Şube Sekreterimiz Serkan Sevat tarafından yapılan basına ve kamuoyuna yönelik tüm açıklamalara bu linkten erişebilirsiniz: <https://www.mmo.org.tr/Istanbul-Basin-Aciklama>

Geçtiğimiz ay boyunca kamusal denetim anlayışıyla kurum ziyaretlerimiz de devam etti. Bu bağlamda son olarak Üsküdar Belediye Başkanlığını ziyaret ederek ortak yapılabilecek çalışmalarla ilgili görüş alışverişinde bulunduk.

Ekim ayında da Şube faaliyetlerimiz hız kesmeden sürecek. Bu ay Makina Hangar | Mühendislik ve Teknoloji Merkezi'nde 8-9-10 Ekim tarihlerinde gerçekleştirilecek "Robotik Otomasyon Çözümleri" etkinlikleriyle birlikte robotik otomasyon ekosistemini buluşturacak olmanın heyecanını yaşıyoruz.

Sektörün önde gelen isimleriyle işbirliği fırsatları yaratacak bu etkinlikte sektöre ilgisi olan tüm üyelerimizi aramızda görmekten mutluluk duyarız.

Sevgili meslektaşlarım

Bu sayımızda meslektaşlarımızın birbirleriyle, deneyimlerini paylaştıkları "Üye Deneyimleri" bölümümüzün on sekizinci konuğu Odamızın Demokrat Geleneğinin temsilcilerinden; 1970 III. Dönem, 1971 IV. Dönem, 1974 VII. Dönem, 1975 VIII. Dönem Şube Yönetim Kurulu Başkanı, 1977 XXIV. Dönem, 1978 XXV. Dönem ve 1979 XXVI. Dönem Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Fevzi Şolt. Fevzi Şolt'a bizleri kırmayıp kıymetli yaşam ve Oda öyküsünü paylaştığı ve Oda tarihinde geçmişle bugünü bağlayan yol açıcı tüm emekleri için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Son olarak 27. Dönem MMO Yönetim Kurulu Saymanlığı, 9. Dönem MMO İstanbul Şube Saymanlığı, Odamız ve Şube Genel Kurullarımızda Divan Başkanlığı görevlerini yürütmüş, TESKON Yürütme Kurulu Başkanlığı, Tesisat Mühendisliği Dergisi Yayın Kurulu Üyeliği, Makina Hangar Çalışma Grubu Üyeliği görevlerinde de bulunan, Şube Danışma Kurulu Üyemiz, Odamız çalışmalarında büyük emeği olan değerli meslek büyüğümüz Ali Metin Duruk'u aramızdan ayrılışının yıl dönümünde saygı ve özlemlerle anıyoruz.

Örgütlü bir mühendis topluluğunun ülkeyi ve dünyayı değiştireceğine olan inancımızla Şubemiz adına tüm üyelerimizi ve meslektaşlarımızı sevgiyle selamlıyorum.

Makina Bülten'in Kasım sayısında tekrar görüşmek üzere.

Hepinize, mutlu ve sağlıklı bir yaşam diliyorum.

MAKİNA HANGAR | MÜHENDİSLİK VE TEKNOLOJİ MERKEZİ'NDE FAALİYETLER SÜRÜYOR

Makina Hangar'ın önemli paydaşlarından olan Festo Turkey Genel Müdürü Tolga Kutlu ve Güney Avrupa MENA Bölgesi Didaktik Müdürü Alpay Özkan ile yapılacak faaliyetler hakkında görüşüldü. Görüşmeye Erol Alkim Erdönmez, Ali İnan Ülgen, Tuncay Soydaş, Özgür Arslan ve Hakan Adem Doğan katıldılar.

ROBOTİK OTOMASYON EKOSİSTEMİ BİR ARAYA GELİYOR!

Mühendislik ve teknoloji merkezi hedefleri doğrultusunda inşa edilen Makina Hangar Endüstriyel Otomasyon endüstrisini benzeri olmayan bir yaklaşım ile 8-9-10 Ekim 2024 tarihlerinde "Robotik Otomasyon Çözümleri"nde bir araya getirmeye hazırlanıyor.

Makina Hangar paydaşlarından Deutsche Messe ve Endüstriyel Otomasyon Sanayicileri Derneği (ENOSAD) ile düzenlenen bu etkinlikte; endüstriyel, mobil ve kolaboratif robotlar, yapar zeka, nesnelerin interneti gibi son teknolojiler ve bu teknolojilerin otomotiv, beyaz

eşya, gıda, sağlık ve tekstil gibi sektörlere nasıl entegre edileceği konusunda derinleme bilgileri edinilmesi hedefleniyor.

9 ana sektörden 450 firmanın 1200 karar vericisinin bir araya geleceği Robotik Otomasyon Çözümleri'nde; Robotik otomasyonun sektördeki dönüşümü, verimlilik ve maliyet avantajları, inovasyon ve yeni teknolojiler, zorluklar ve fırsatlar, insan ve makine etkileşimi gibi konularda 50'den fazla uzman konuşmacının sahne alacağı oturum ve paneller gerçekleştirilecek.

"Vaka Analizi" özel başlığıyla; başarı hikayeleri, proje aşamaları ve planlama, yatırım geri dönüşü (ROI), ölçeklenebilirlik ve esneklik, çıkarımlar ve tavsiyeler gibi konularda başta otomotiv, beyaz eşya, ilaç ve kimya, makina, elektronik, gıda ve ambalaj gibi dikey sektörlere yönelik deneyim alanları paylaşılacak.

Sektörün önde gelen isimleriyle işbirliği fırsatları yaratacak bu etkinlikte sektöre ilgisi olan tüm üyelerimizi aramızda görmekten mutluluk duyarız.

YURT PERSONELİNE, ASANSÖRLERDE GÜVENLİ KULLANIM VE KURTARMA EĞİTİMİ VERDİK

MMO İstanbul Şube Asansör Birimi tarafından 5 Eylül Perşembe günü İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne bağlı yurt personeline "Asansörlerde Güvenli Kullanım ve Kurtarma" başlığıyla eğitim verildi.

Asansör Birimi Teknik Sorumluları Deniz Saygın ve Ufuk Karabacak'ın farklı personel gruplarına, dört oturumda gerçekleştirdikleri eğitimler 913 kişinin katılımıyla tamamlandı.

ÜSKÜDAR BELEDİYESİNİ ZİYARET ETTİK

Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi olarak 10 Eylül 2024 tarihinde Üsküdar Belediyesi Başkan Yardımcısı Sn. Filiz Deveci'yi ziyaret ettik.

Ziyarete Şubemiz adına Şube Yönetim Kurulu üyelerimiz İbrahim Zafer ve İnan Ülgen, Şube Müdürümüz Serdar Aydın, Şube Müdür Yardımcımız N. Egemen Yılmaz katıldı. Yapılan görüşmede Üsküdar Belediyesi ile yapılabilecek ortak çalışmalar üzerine fikir alışverişi ve değerlendirme yapıldı.

BEYLİKDÜZÜ BELEDİYE BAŞKANLIĞINI ZİYARET ETTİK

Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi olarak 1 Ekim 2024 tarihinde Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık'ı ziyaret ettik.

Ziyarete Şubemiz adına Şube Yönetim Kurulu Saymanımız Yunus Küçükkelepçe, Beylikdüzü İlçe Temsilciliği Yürütme Kurulu Sekreterimiz Hüseyin Kaya ve Şube Müdürümüz Serdar Aydın katıldı. Yapılan görüşmede Beylikdüzü Belediyesi ile yapılabilecek ortak çalışmalar üzerine fikir alışverişi ve değerlendirme yapıldı.

TMMOB MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI DAYANIŞMA GÜNÜMÜZ KUTLU OLSUN

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü olarak kutlanan 19 Eylül 1979 İş Bırakma Eyleminin 45. yıldönümünde TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu tarafından Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi önünde basın açıklaması düzenlendi.

İKK Sekreteri Aydan Adanır Usta tarafından okunan açıklama metninde "Dayanışma Günü olarak ilan ettiğimiz bu önemli günde herkes duysun, herkes bilsin ki; bu ülkede bilim ve tekniği esas alan, kamu çıkarını savunan, eşitlik, özgürlük ve demokrasiden yana tavır koymaya çalışan, başka bir geleceğin tahayyülünü umudunda taşıyan TMMOB var. 45 yıl önce üretimden gelen gücüyle tarihin akışına müdahale eden meslektaşlarımızın izinde,

mesleğimizin ve ülkemizin geleceği için durmaksızın mücadele edeceğiz" ifadeleri vurgulanarak basın açıklaması sona erdirildi.

TMMOB İSTANBUL İKK VE İBB ARASINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ GÖRÜŞMELERİ SÜRÜYOR

İstanbul il sınırları içinde sağlıklı kentleşme ve nitelikli bir yapılaşma ile halk sağlığı, tarih, kültür, doğa, çevre ve ekolojik değerlerin korunması faaliyeti için gerekli olan mimarlık, mühendislik ve şehir plancılığı hizmetlerinin; ilgili mevzuata, bilimsel teknik esaslara, mesleki ve teknik kurallara, kent kültürü ve kimliği ile kentin ana planlarına uygun olarak yerine getirilebilmesi yönünde, ilgili meslek odalarıyla belediye arasında bilimsel teknik işbirliğini gerçekleştirmek, üretilen hizmetlerin daha verimli ve hızlı kılınmasını, tarafların bu yöndeki ortak sorumluluklarına sahip çıkarak karşılıklı dayanışma içerisinde yerine getirmelerinin kurallarını belirlemek, tüm bu çalışmaların kamu ve toplum yararı çerçevesinde yaşama geçirilmesini sağlamak amacıyla TMMOB'ye bağlı meslek odalarının İstanbul Şubeleri ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi arasında süren protokol görüşmeleri sürüyor.

Görüşmeler kapsamında 24 Eylül Pazartesi günü Makina Mühendisleri Odası (MMO) İstanbul Şube'de bir araya gelen TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu ile İBB İmar ve Şehircilik Daire Başkanı Ramazan Gülten, İstanbul'da yeni dönemde yapılacak işbirliklerine dair bir araya geldi.

Görüşmeler neticesinde İstanbul'daki ortak mesleki denetim ve teknik işbirlikleri masaya yatırılırken atılacak adımlar hakkında karşılıklı bilgi alışverişinde bulunuldu.

Yeni dönem hazırlıklarının sürdürüldüğü duyurulan protokol görüşmelerine ilişkin yapılan açıklamada ise TMMOB ve İBB arasında görüşmelerinin devam edeceği bildirildi.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ EĞİTİMİ DÜZENLENDİ

MMO İstanbul Şube Kadın Mühendisler Komisyonu tarafından 20 Eylül Cuma günü MMO İstanbul Şube'de "Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği" eğitimi düzenlendi.

Duygu Akpınar eğitmenliğinde gerçekleştirilen etkinlik, Kadın ve Mücadele Derneği İstanbul Şubesi Başkanı Sevinç Dalyan'ın da bulunduğu 23 üyemizin katılımıyla tamamlandı.

ENDÜSTRİYEL TESİSLERDE YANGIN GÜVENLİĞİ PANELİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

MMO İstanbul Şube Başakşehir Temsilcilik tarafından 11 Eylül Çarşamba günü İOSB Yönetim Binası Konferans Salonu'nda "Endüstriyel Tesislerde Yangın Güvenliği" paneli gerçekleştirildi.

6 konuşmacı eşliğinde, iki oturumla gerçekleştirilen etkinlik 45 kişinin katılımıyla tamamlandı. Başakşehir Temsilcilik Yürütme Kurulu Başkanı Eren Öksüz'ün moderatörlüğünde yapılan ilk oturumda; Levent Yasa tarafından Endüstriyel Tesislerde Yangın Güvenliği için Alınması Gereken Tedbirler, Cemal Kozacı tarafından Endüstriyel Tesislerde Acil Durum Yönetim Sistemleri ve Onur Turanlı tarafından Endüstriyel Tesislerde Yangın Söndürme Sistemleri Tasarımı ve Uygulamaları konuları işlendi. MMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkan Vekili Aydan Adanır Usta'nın moderatörlüğünde yapılan ikinci oturumda ise; Kemal Yapıcı tarafından Endüstriyel Tesislerde Kullanılan Yangın Algılama ve Alarm Sistemleri Teknolojisi ve Tasarımı, Dr. Gökhan Balık tarafından Endüstriyel Tesislerde Kullanılan Yanıcı-Parlayıcı Sıvıların Kullanımı ve Depolanmasına İlişkin Yangın Güvenlik Önlemleri ve son olarak Taner Kaboğlu tarafından Endüstriyel Tesislerde Kullanılan Yanıcı-Parlayıcı Sıvılar için Söndürme Sistemleri konuları işlenmesinin ardından panel soru-cevap kısmıyla sona erdi.

UYGULAMALI VERİ BİLİMİ PROJESİ EĞİTİMİ DÜZENLENDİ

28 Eylül Cumartesi günü MMO İstanbul Şube Yapay Zeka ve Girişimcilik Çalışma Grubu tarafından İstanbul Galata Üniversitesi Arş. Gör. Sedanur Yeşilkaya Koç eğitmenliğinde, 13 kişinin katılımıyla "Uygulamalı Veri Bilimi Projesi" eğitimi düzenlendi.

Şube binasında gerçekleştirilen eğitimde; veri biliminin temel kavramları ve veri bilimi yaşam döngüsünün anlatısıyla Titanik yolcularına dair bir veri seti kullanılarak hayatta kalanları tahmin etme üzerine yazılan kodlar üzerinden geçildi. Etkinlikte katılımcılar veriyi nasıl düzenleyebilecekleri, kullanılacak öznitelikleri nasıl seçebilecekleri ve çeşitli modellerin nasıl çalıştığını gözlemlene fırsatı buldular.

OTOMOTİV ÜRETİMİNDE DÖNÜŞÜM (II): AKILLI FABRİKALAR

Otomotiv üretim sektörü; Yapay Zeka (YZ) ve Makina Öğrenimi (MÖ) entegrasyonu ile büyük bir dönüşüm yaşıyor. Bu dönüşüme etki eden teknoloji ve fonksiyonlara ilişkin olarak yayınlamaya başladığımız bu seri yazı dizisine “Akıllı Fabrikalar” konusu ile devam ediyoruz.

Otomotiv üretim endüstrisi, Nesnelerin İnterneti (IoT) ve Yapay Zeka (YZ) entegrasyonu ile köklü bir dönüşüm geçiriyor. Bu dönüşümde dikkat edilmesi gereken en önemli trendlerden biri, Akıllı Fabrikaların ve otomotiv tedarik zinciri pazarındaki ihtiyaçların gelişmesi olarak düşünülebilir.

Akıllı Fabrikalar

YZ ve IoT tarafından desteklenen akıllı fabrika konsepti, üretim süreçlerini gerçek zamanlı olarak entegre etme ve optimize etme yetenekleriyle operasyonel verimlilik ve esneklik sağlıyor. Akıllı fabrikalar, veri toplama ve analiz teknolojilerini kullanarak, üretim hatlarının her aşamasında görünürlük ve kontrol sağlıyor.

Birbirine Bağlı Sistemler

Akıllı fabrikalarda, çeşitli sistemler ve makineler birbirine bağlı olmak zorunda, bu da sorunsuz iletişim ve koordinasyon ihtiyacını ortaya koyuyor. İyi ve gerçek zamanlı entegrasyon, üretim süreçlerinin gerçek zamanlı izlenmesi ve kontrol edilmesine olanak tanıyor. Sensörler ve IoT cihazları, makineler arası iletişimi sağlıyor ve üretim hattının her aşamasını sürekli olarak izliyor. Bu sistemler, anlık veri aktarımı sayesinde operatörlerin üretim sürecindeki durumlara hızlı bir şekilde müdahale etmesine olanak tanıyor.

Uyarlanabilir Üretim Süreçleri

Akıllı fabrikalar, değişen talepler ve koşullara yanıt olarak üretim süreçlerini anında ayarlayabilir. Bu uyarlanabilirlik, beklenmedik aksaklıklarla karşılaşıldığında bile üretimin verimli ve esnek kalmasını sağlıyor. YZ ve MES destekli sistemler, üretim hattının esnekliğini artırıyor ve anlık değişikliklere hızlı yanıt vermesini sağlıyor.

İbrahim M.
TATAROĞLU

TMMOB
Yönetim Kurulu
Üyesi

Veri Tabanlı Karar Verme

Akıllı fabrikalarda üretilen büyük veri miktarı, üretim performansı hakkında değerli bilgiler sunuyor. Bu veriler, üretim yöneticilerinin bilinçli kararlar almasını ve operasyonlarını sürekli olarak iyileştirmesini mümkün kılıyor.

Otomotiv Tedarik Pazarı

Akıllı fabrikalar ve IoT/YZ entegrasyonu, yalnızca üretim hatlarında değil, aynı zamanda otomotiv tedarik zincirinde de büyük etkiler ve değişimler öneriyor. Tedarik zincirindeki optimizasyon, verimlilik ve görünürlük, üretim süreçlerinin sorunsuz ilerlemesini sağlıyor.

Tedarik Zinciri Entegrasyonu

Tedarik zincirindeki çeşitli bileşenler, YZ ve IoT teknolojileri ile entegre edilerek gerçek zamanlı veri paylaşımı ve koordinasyon sağlarken, bu durum üretim ve tedarik süreçlerinin uyum içinde çalışmasını ve ani değişikliklere hızlı yanıt verilmesini mümkün kılıyor.

Lojistik ve Dağıtım

YZ ve IoT destekli sistemler, lojistik ve dağıtım süreçlerinde de önemli iyileştirmeler ve değişimler sunuyor. Nakliye rotalarının optimizasyonu, teslimat sürelerinin kısaltılması ve maliyetlerin düşürülmesi, tedarik zincirinin genel verimliliğini artıran başlıca faktörlerden.

MMO İstanbul Şube olarak üyelerimizin mesleki deneyimlerini, mesleki yolculuklarını meslektaşlarıyla paylaşmalarını sağlamak amacıyla hazırlamaya başladığımız **Üye Deneyimleri** sayfamızın on sekizinci konuğu Odamızın Demokrat Geleneğinin temsilcilerinden Fevzi Şolt.

FEVZİ ŞOLT

1970 III. Dönem, 1971
IV. Dönem, 1974 VII.
Dönem, 1975 VIII.
Dönem Şube Yönetim
Kurulu Başkanı, 1977
XXIV. Dönem, 1978
XXV. Dönem ve 1979
XXVI. Dönem Makina
Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Ben Trabzon/Sürmene, Civra Köyü'nde doğdum. Fakat benim duymadığım, bilmediğim bir zamanda Civra Köyü'nün adını değiştirmişler; “Balıklı” yapmışlar. Bunu özellikle söylemek istiyorum, bildiğiniz gibi Rize’de ve Doğu’da isimleri değiştirdiler. Bunların hepsi Türkçe olmayan, orada yaşamış halkların verdiği isimler olduğu için ondan kurtulmak adına yaptılar. Bugün de biliyorsunuz Güneydoğu’da yapıyorlar, Kuzeydoğu’da yaptılar, Rize’de çok yaptılar. Benim köyümün adını da Balıklı yapmışlar. Bir kere Türkçe’ye aykırı. Çünkü Balıklı köy olmaz, Balıkçı köy olur; ki zaten balıkçı köyüydü. Balıklı köy olmaz, yanlıştır. Onu söylemek istiyorum. Geçenlerde Şolt soyadlı akrabalarımızla tanıştım, Civra Köyü’nü bilmiyorlar. Balıklı biliyorlar. Onlara anlattım, haberleri bile yok.

Babam denizciydi. Ben 6 aylıkken İstanbul’a gelmişiz. Ama o zaman Karadeniz’de bir tek liman, bir tek rıhtım yok. Takayla 14 günde Sürmene’den, köyden İstanbul’a gelmişiz. Haliç’te Unkakapanı’ndan Silahtar’a doğru giderken; Sütluçe’den önce Hasköy var, Kasımpaşa’nın yanında. Orada bir sene oturmuşuz. Sonradan babam Haliç Feneri’nde bir Rum evini aldı. O zamandan itibaren 1968 yılına kadar orada oturdum ve orada büyüdüm. 1 buçuk yaşında oraya geldim, 1968 yılında oradan ayrıldım. Bizim aileden İstanbul’a gelen ilk biz olduğumuz için bütün akrabalar, tanıdıklar falan bizim eve gelirler, bizde kalırlardı. Onun için çok geniş bir ortamda büyüdüm. Ben iyi huylu bir çocuktum. İnsanları çok severdim hala da çok seviyorum. Kötü insan yoktur derim ben. Şu anda biraz da bilinçli olarak şunu söyleyebilirim: Kötü insan yoktur, kötü işler yapan insan vardır. Bir insan bugün bir şey yapar;

yaptığı şey insanlara, çevreye, doğaya, aileye -ülkeye demeyeceğim çünkü ülke başka bir hikaye- zararlıdır. Aynı insan başka bir zaman başka bir iş yapar ki bulunduğu topluma, aileye, arkadaşlara yararlı olur o iş. Tabi ki neden iyi ya da kötü işler yaptıklarını araştırmak gerekir. Ama ben insanlara bu bakımdan hep iyi baktım. Çok kavgalı yaşamım oldu ama hiç kimseye kötü niyetle bakmadım. Bir şey daha söyleyeyim, bu çok önemli. Bütün gördüğüm herkese söylüyorum. Bütün yaşamım boyunca, özellikle politik hayata girdikten sonra, hiç kimse için yalan söylemedim. Yalandan nefret ederim. Varsa bir söyleyeceğim söylerim, söylememem gerekiyorsa söylemem. Kimsenin arkasından dolap çevirmedim, bunların altını çizerek söylüyorum. “Kalleslik” deriz biz halk tabiriyle; kavga ettim, bağırdım, çağırdım ama kalleslik yapmadım. Şimdi kulağım duymadığı için hızlı konuşunca “Lütfen sinirlenmeyin, yavaş konuşun” derler bana. Beni de en çok sinirlendiren şey o.

Haliç Feneri’nde Fener Ortodoks Patrikhanesi’nin bir üst sokağında oturuyordum. Sokakta Rum aileler vardı, onların arasında büyüdüm. Hala çok severim Rumları, dolayısıyla Yunanları. Trabzon da eski Rum Pontus merkezi olduğu için ister istemez Yunanlarla, Rumlarla bir ortak tarafımız oldu. Her yerde olduğu gibi “Rumlarla kardeş kardeş yaşadık” lafları falan hep yalan. Hiç kardeş kardeş yaşamadık. Rum komşularımız korkudan hiçbir şey söyleyemezlerdi. Bir şey olduğu zaman çocuklarını eve çekerlerdi, susarlardı. Karşımızdaki köşede bahçeli, güzel bir ev vardı, incir ağaçları vardı bahçesinde. Mahallenin en sakini ben bile dahil olmak üzere bütün çocuklar duvarlarını kırdık,

incirlerini taşladık. Hemen yukarıımızda da herkesin bildiği “kırmızı mektep” dediğimiz Fener Rum Erkek Lisesi vardı, çok meşhurdur. Onlar çıkıp geçerken biz de “gavurlar geçiyor” derdik. Nereden bileyim ben gavur nedir, ne değildir? Şöyle denirdi: Pazar, gavurlar azar. Öyle büyüdüm. Pazar geldiği zaman Rumlar, daha çok da kızlar, giyinip kuşanıp kiliseye giderlerdi onların dini günü Pazar olduğu için. Orada bizim insanlarımız da onlara güzel konuşuyorlar, giyiniyorlar, gülüyorlar diye kullanmak istemediğim o kelimeyi söylerlerdi. Rum kızlarına öyle tavır alırlardı. O zamanlar anlamıyordum. Şimdi bunların hepsi içimde yara. Çünkü daha sonra ben Türkiye’den yurtdışına çıkınca takayla Meis Adası’na geçtim. “Kastellorizo” derler Rumlar oraya. 1982 yılında, 12 Eylül’den bir sene sonra oraya iltica ettik. Orada mahalledeki arkadaşları buldum. Spiro diye bir arkadaşım da hem mahallemden arkadaşımdı hem de üniversitede sınıf arkadaşım. Babasıyla, onunla tanışmalarımızı anlatırken hep ağlarım.

Oradan Bulgaristan üzerinden Almanya’ya geçtim. Almanya’da abim işçiydi, ilk giden işçilerden 60 yılında. Onun yanına gittim. Yunanistan’da iltica ettiğim için. Almanya’da iltica istedim olmaz dediler. Çünkü bilmiyordum ilticanın ne olduğunu. Başka bir ülkeden demokratik bir ülkeye geliyorsun; orada hayati tehliken olduğu için sana iltica veriyorlar. Uluslararası yasa böyle. Ben de Yunanistan’a gelmişim, canımı kurtarmışım. “Sana orada bir şey mi oldu?” dediler. Ben de “yok, çok iyiydik.” dedim. Halbuki çok kötüyüz demem lazımmış oraya gidebilmek için (gülüyor). Beni geri çeviriyorlardı, sonradan bir yolunu bulup o zamanki Barış Derneği vasıtasıyla İsveç’e gittim bir aylığına. Bir ay sonra ben iltica etmek istiyordum buraya dedim. “Ya hani sen buraya bir aylığına gelmişin” dediler. “Valla öyle oldu” dedim. Onlar demokrat bir ülke. Öyle olunca iltica isteği geliyor, bir sarı kağıt veriyorlar. Sarı kağıdı alıyorsun, parayı veriyorlar, yiyip içiyorsun. Bir tane de avukat veriyorlar vs. Bir yerde barınıyorsun. Ben üniversitenin bir odasına gittim. Dava sonunda beni tekrar Yunanistan’a (Almanya üzerinden geldiğimi söylemedim tabii) geri göndereceklerdi. Bu arada eşim Türkiye’de. İlerici Kadınlar Derneği vardı, onun genel yönetim kurulu ve kurucu üyesiydi. O zamanlar aranıyordu, bir yolunu bulup Avusturya üzerinden İsveç’e geldi. Ona hemen iltica verdiler. Beni de eşimle birleştirdiler, o İsveç’te iltica aldığı için onun sayesinde benim de ilticamı kabul ettiler. Yani kadınlar sayesinde İsveç’te kaldım.

İstanbul’da Fener’de ilkokula gittim. Muallim Yahya Efendi İlkokulu diye bir okul vardı. İlkokulu bitirdim, oradan Gelenbevi Ortaokulu’na gittim. O zamanlar derste bir şey olmuştu, yeni gittiğim zamanlar. Bir hoca vardı yaşlı, Agah Bey. Bir şey söyledi, dediğine “olmaz” dedim ben. O “olur” dedi, ben “olmaz” dedim. Halbuki ben böyle şeylere de alışkın değilim biz öyle büyümek

çünkü “sus ulan, otur ulan” diye yetiştik. Ama çocukluk, karakter işte... İtiraz ettim itiraz ettim, bir şey yok. Adım yayılmış. “Agah Hoca’ya ‘hayır’ dedi” diye. Numaram da 66’ydı. O günlerde ben okulun tek tanınan adamı oldum. Ortaokulu 66 ile bitirdim (gülüyor).

Oradan sonra Vefa’ya geçtim, Vefa Lisesi’ne. Tabi onlar sonradan Anadolu Lisesi olmuşlar, o zamanlar erkek lisesi ikisi de. Vefa’yı bitirdim 1959 yılında. Sonra teknik üniversitede makina fakültesi imtihanını kazandım. O zaman teknik okula da başvurmuşum orayı da kazandım ama makina mühendisi olmak istiyordum. Onun da nedeni var. Çocuktum daha, 9 yaşında. Babamın teknesi vardı Büyükdere’de. Şaftı vardır teknenin, o dönerken yanar. “Yatak yaktı” derler. O zaman bir makine- elektrik mühendisi geldi tekneyi tamir etmek için. Kurşun-kalay karışımı döküyorlar. Ben de çok meraklıydım. Tabi sonradan öğrendim adamın makine-elektrik mühendisi olduğunu. O kadar hoşuma gitti ki, “ben” dedim “makine-elektrik mühendisi olacağım”. Fakat ben üniversiteye gelinceye kadar makineyle elektrik ayrılmıştı (gülüyor). Ama istediğim bir mesleği seçtim. Çünkü bilirsiniz, insanların yüzde 90-95’i istediği üniversiteye gitmez. Ben severek, bilerek gittim. İyi de yapmışım. Mekanik, fizik ve matematiği çok severim, iyi bilirim; ötekileri pek sevmem. İşte öyle, makina mühendisi olduk. Ondan sonra iş hayatı dersens... Benim iş hayatım biraz şey, yani öyle doğru dürüst bir işte bulunamadım. Karayollarında çalıştım. Birinci bölge atölye şefiydim. Orada da işçilere “sendikanıza sahip çıkın” dedim diye “komünistlikten” sürdüler (gülüyor). Bir şey değil, komünist lafını da ilk defa duyuyorum. Bilmiyordum da açıklçası. Sadece “birbirinizi yemeyin” diyorum.

“Lise seviyesinde programcılık eğitimi diploması aldıktan sonra/İsveç”

Çünkü atölyeye iniyorum, ikiye ayrılmışlar. O zaman Karayolları Sendikasında Yol-İş var; Yol-İş sendikasında dönemin Türkiye İşçi Partisi egemen, diğerlerinde değiller. Fakat atölyede seçilenler Yol-İş dışında olanlar. Tabi onlar hır güre yapıyorlar. Ben de kenar mahallede büyümüşüm. Üniversiteyi kahvede bitirdim ben zaten. Birine bakıyorum, aa bu Kasımpaşa’da bilmem ne usta. “Nasılsın, iyi misin?” diyorum. Bir tanesi hemşehrim çıktı tesviyeci, onunla konuşuyorum. Herkesle işler yürüyor, zaten işleri her zaman onlar yürütürdü. O zamana kadar o atölye iş yapmaz, kıyamet kopuyor “bunlar çalışmıyor, tembel” diye. Ben gittim, hiç uğramıyorum. Atölye tıkır tıkır işlemeye başladı. Sonradan anladım tabii neden olduğunu. Politikada da öyle davranmaya çalışırım. Çok seviyorlar beni. Bir şey yaptığım yok bunun için. Onlara bir şey yapmıyorum daha doğrusu. İş makineleri var, greyderleri vs. onların radyatörleri vardı çok büyük. Arka tarafta radyatör bölümü var. Bir tane usta var, Ahmet Usta. Hiç unutmuyorum. O tarafa da giderdim atölyenin dışında. “Nasılsın Ahmet Usta, bir derdin isteğin var mı?” derdim. “Yok şefim, Allah’a şükür” derdi. Daha sonra ben komünistlikten sürülünce baktım olacak gibi değil. Bir şantiyeye gittim.

Orada da mühendisler beni pek sevmediler işçilerle oturup kuru fasulye yedim diye. Onların ayrı özel yemeği vardı. Biz teknede tek kazandan hep birlikte yedik, öyle büyüdüm ben. Denizciyiz ya... Baktım olacak gibi değil, istifa ettim oradan da. Ama giderken Yol-İş sendikasına uğradım. Dedim ki “beni buradan sürdüler, ayrılayım mı kalayım mı?” Yarım ağızla kal dediler. Ama benden hoşlanmıyorlar. Nedenini sonradan anladım politika işiyle uğraşmaya başlayınca. Çünkü işçiler beni dinliyor, onları dinlemiyor. İkmal bölümü var malzeme alıp verilen yer, bir de atölye bölümü var. Atölyedekiler işi yapıyorlar, malzemeleri de ikmal bölümünden alıyorlar. İkmal bölümünde Yol-İşçi, Türkiye İşçi Partili gençler var. Atölye tarafında onlara göre gericiler var, formenler mormenler filan. “Peki” dedim. Ben sonradan izin aldım, evde oturuyorum. Bir gün eve geldim, annem “oğlum” dedi. Annem tabi köy şivesiyle konuşuyor. “Seni birisi aradı.” “Ne oldu?” dedim, “bir kağıt bıraktı” dedi. Bir açtım baktım, o tesviyeci, hemşehrim olan ama TİP’li Yol-İş’in üyesi olmayan temsilci. Yazmış ki “Şefim direniyoruz, arkadayız”. Ben öyle şeyler bilmem (gülüyor). Meğer bunlar oturmuşlar greve. Ben komünistlikten atılıyorum ama direnenler saçıcılar.

Solcular da katılmıyor, TİP’li olanlar. Bir hafta-on gün oldu; dedim bir gideyim bakayım, n’apıyor bunlar diye. Kapıdan içeri sokmadılar önce, neyse girdim sonra. Bir gittim baktım, bütün atölye oturmuş. Oturma grevine gitmişler, bir hafta-on gündür oturuyorlar. Ben içeri girince -söylerken ağlarım bunu- bütün işçiler ayağa kalktı; filmlerde görürsünüz, aynen yaşadım. Beni

omuzlarına aldılar. O radyatörcü Ahmet en yaşlılarıydı, en önde geldi o beni kaldırdı. Onu hiç unutamam. Gözlerim yaşarır anlatınca, zor tutuyorum kendimi.

Velhasıl kelimeler oradan da ayrıldık. Ondan sonra Maden-İş’e toplu sözleşme uzmanı olarak girdim. Fakat benden toplu sözleşme uzmanı olmaz. Politika yapacaksın, işverenler geliyor bilmem ne... Ben anlamam diyorum. Baktılar olacak gibi değil, beni toplu sözleşme uzmanlığından aldılar (gülüyor). İlerici, devrimci arkadaşlar, Kemal Türkler başkanlığında... Ondan sonra ben fabrikalarda işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanı olarak çalışmaya başladım. O da hayatımın en güzel günleridir. Metal-İş ve Maden-İş’in örgütlü olduğu fabrikaların hepsini gezerdim, rapor yazardım azarlardım işyeri yetkililerini. İşçilerin çok hoşuna gidiyordu, “Bizim sendikanın mühendisi geldi, bizim şefi fırçaladı” filan diye (gülüyor). Bir tane olay oldu. Bir işçi sağlığı ve iş güvenliği paneli vardı, ben de gittim orada konuşacağım. Fakat o sırada Edirnekapı’da bir fabrikada bir iş kazası olmuş, beni çağırdılar. İşçinin birini elini makinaya kaptırmış. “Niçin kaptırdın, emniyet kolu yok muydu?” dedim, işverene kızacağım ya... “Vardı” dedi. “E ne oldu?” dedim. “Kaldırdım emniyeti” dedi. “Niçin kaldırdın?” dedim. “Hızlı yapayım da işverenin hakkını vereyim diye” dedi. Aynen böyle. Ben de bunu işçi sağlığı panelinde anlattım. Dedim ki “Siz ‘gaz şu kadar, bilmem ne bu kadar’ diyorsunuz ama beyinlerine girmişler insanların. Hakkını arayamıyor, işverene hakkını vereceğim’ diyor işçi.” Düşünebiliyor musunuz? Onun üzerine oradaki bir doktor arkadaş dedi ki “Ben hazırlanmıştım, bu konuda bir şey sunacaktım ama Fevzi Şolt’un dediklerini dinledikten sonra geri aldım, başka türlü anlatacağım.”

Şimdi karayollarına girdikten sonra... Ben askerden gelince yedek subaydan... Oraları atlıyorum. İnşaat Emlak’ta, Erzurum’da yaptım geldim. Orada bir müteahhitle tanışmıştım. “Bizim firmamız var, İstanbul’a gelince babamı ara, onun işi var” dedi. Gittim, neyse adamın işine girdik ama adam o zamanki tabirle “Yassıadalık” bir gerici adam (gülüyor). Bir de Yassıada meselesi var ya... Siz onların bazılarını bilmezsiniz. Neyse onun işine girdim. Şişli Etfal Hastanesi var, çocuk hastanesi. Ben de oraya girdim. Biraz durduktan sonra baktım olmayacak, “ben gidiyorum” dedim, oradan ayrıldık. Gittim mahallede oturuyorum, bizim CHP’li bir muhtarımız vardı. Mahallenin de iyi çocuğuyum ben yani (gülüyor). Oturuyorum orada, birisi geldi içeri. Konuşuyoruz işte ne oluyor, ne bitiyor diye. “Ee” dedim, “iş yok, boş boş geziyoruz”. “E iş var?” dedi. “Ne işi var?” dedim. “Karayollarında mühendis arıyorlar” dedi. Adam nereden biliyor bilmiyorum. Neresi karayolu, karayolunu da bilmiyorum (gülüyor). Dedi böyle böyle, ben atladım geldim Küçükalya’ya. Şimdi yıktılar orayı, site yapıyorlar, TOKİ midir nedir... Oraya geldim, gittim işte, dedim “ben mühendisim.” Fakat

daha evvel mezun olduktan sonra, askere gitmeden önce karayolları ana kursu vardır. Karayollarına girecek mühendislere o kurstan verirler öğrensinler diye. O kursu görmüştüm ben. Sonra başka bir şey oldu, askere gitmek zorunda kaldım ben, askerden geldim oraya. Gittim, dedim işte mühendisim iş arıyorum. “İyi” dediler, “makine atölye şefi boş ama kurs görmen lazım.” Dedim “Ben o kursu gördüm”. Ooo tamam, tam üzerine oturmuşuz. Hemen beni atölye şefi yaptılar. İşte demince anlattım, atölye şefi oldum. Atölyede hayat gayet güzel, ben gayet güzel, idare edip gittik. Sonra da oradan şey yapınca şantiyeye koydular, şantiyeden de ayrıldım.

Karayollarında çalışırken bir haber geldi. Tezer Toksan diye inşaat mühendisi bir arkadaş. İnşaat mühendisi bir hanım, kocası vardı Toygun. Bana haber gönderdi, “Fevzi” dedi, “sendika kuruyoruz, gel.” Ben de meraklıyım, devrimciyim ya, koşturuyorum (gülüyor). Ondan sonra sanıyorum Harbiye’de İnşaat Mühendisleri Odası var, şimdi başka bir yere gitmiş galiba. Oraya gittim. İzzettin Silier diye bir inşaat mühendisi var, abimiz o. Aynı zamanda avukat, hukuk bitirmiş. O sırada mühendisler memur ya hani, sendika kuramıyorlar. O da hukukçu, “anayasaya göre kurma hakkımız var” dedi. Biz de oturduk oraya gelenler, anayasaya göre Teknik Eleman Sendikasını (TEKSEN) kuruyoruz diye. Ben varım ama yapanlar onlar. Ondan sonra bir bildiri yayınladık. Ertesi gün de açılış yapacağız. Herkes gitmiş bir ben kaldım (gülüyor). Hani şey vardır: Adamın biri gemiden denize düşmüş. Millet bağıyor, çağırıyor kurtarın diye. Birisi atlıyor, boğulmakta olan insanı kurtarıyorlar, alıyorlar, getiriyorlar. Herkes geliyor, “kahraman, ne mutlu sana, nasıl kurtardın” falan diye. “Kim itti ulan beni?” diyor. Şimdi beni orada ittiler. Benim hayatım böyle... (gülüyor) İşte o TEKSEN, ondan sonra o değişti, TÖSDER’ler var, öğretmenler var, sağlık personeli var. Biz de teknik elemanlar olarak sendikalar kapatılınca onun yerine dernek kurduk, TÜTED (Tüm Teknik Elemanlar Derneği) diye bir dernek. Ben onun 1 no’lu üyesiyim. Ben kurdum yani, o günkü koşullarda. Böyle devam ederken, o arada Yavuz Bayülken, onunla arkadaşız. Dedi ki “ya bu Odada saçcılar var, Odaya gidelim.” İyi n’apacağız? Gittik, Yüksek Mühendisler Birliği var, şimdi kalkmıştır. Taksim’den aşağı inerken sol tarafta İTÜ’lülerin olduğu Yüksek Mühendisler Birliği diye bir yer vardı, şimdi kalmamıştır. O zaman üç tane mühendis, makine mühendisi yetiştiren okul var. Teknik üniversite, ODTÜ, bir de Boğaziçi. Ondan sonra oraya gidiyordum. Toplanmaya başladık işte gençler, gençler dediğim de ben de gencim ama yine de onların bir kısmına göre yaşıyım. Ondan sonra başladık çalışmaya. Kongre çalışmalarını. Sen bunları, sen onları çağır. Siz de yapıyorsunuz ya hani. Tabi ama sizde olanaklar var, bizim öyle telefon da yok. Neyse biz toplandık. Galatasaray Lisesi’nde kongre yapıyoruz. Beş kişi o

zaman yönetim kurulu, şimdi yedi galiba. Neyse gittik şeye... Şey yapıyoruz, kongre oluyor, konuşmalar oluyor bilmem ne. İşte ben de bir şeyler konuştum, şimdi hatırlamıyorum tam. Fakat o sırada oy verme işlemi bitti. E ben oy vermemiştim. Ben oy vermedim, gitti. Oylar bir sayıldı, eşit. Karşı taraf bir tane önde ben gitmediğim için. Fakat şimdi kongrede gördüm Mete Tütüncü var. O da o zaman karşı listede. Fakat onunla yine aynı listede olan başka biri, birinin adıyla birinin soyadını karıştırmış. İki kişi kaldık, yani benim de numaram ondan, ötekinden büyük olduğu için ben seçildim. Üç-iki aldık Odayı. Bugün buradaysanız siz, oradan oldu (gülüyor). Üç-iki aldık Odayı, üç bizden iki onlardan. Hep Yavuzla olduk ondan sonra, her dakikamız beraberdi. Ondan sonra işte ben bir ara başkanlıktan düştüm. İstanbul’da. Bizim arkadaşlar, arada olur ya böyle şeyler (gülüyor). Neyse tekrar olduk falan filan. 76 yılında Yavuz’u Ankara’ya sekreter olarak gönderdik bizim listeden. TİP’li arkadaşlar vardı Ankara’da o zaman. Sonradan ertesi sene de Yavuz geldi, ben başkan olarak gittim. Aldık Odayı, zaten bizdeydi. Yani bizim taraf diyorum ben. Arada hır gürler oluyor ya. Bizim taraf aldık. 3 yıl sonra, işte 80’de İstanbul’da yaptık yine birtakım şeylerden sonra. Ben kaybettim, ben diyeyim: bizim takım. Fakat nisanda martta yapılıyor ya kongre, eylülde de darbe oldu.

Darbe oldu, ben de işte Ankara’da yakalanmayayım diye İstanbul’a kaçtım hanımla birlikte. Ben de Meis Adası’na geçtim. O da ayrı bir hikaye. Oradan, Meis’ten aldılar bizi. Orada iltica istiyorsun, korkuyorlar. Orası biliyorsunuz adalarda asker yasak Yunanların. Polis

“100 m2’lik hobi bahçesi ızgara keyfi/İsveç”

diye koyuyorlar, asker aslında. Neyse iltica istedik. Konuşmadık, Türkçe bilmiyorlar. Biraz İngilizce ben biliyorum ama kulaklarım duymuyor filan. Oradan bizi Rodos’a gönderdiler. Rodos’tan Atina’ya gönderdiler. Atina’dan da Lavrion mülteci kampına gönderdiler. Orada üç dört ay kaldım kampta tam hatırlamıyorum ama. Ondan sonra birtakım şeylerle Bulgaristan

üzerinden Almanya. Almanya’da da geri gönderecekler, az evvel anlattım. Bir yolunu bulup İsveç’e hanım da gelince İsveç’te kaldık. Sonradan da 11 sene sonra benim yaşağım kalkmıştı Türkiye’de. Hanımın abisi avukat ve inşaat mühendisi. Eşi de avukatı, hukukçu. Onlar geldiler. Hiç şeyde, sınırda bir gün bile yatmadık. Herkes gidip bir gece yatıyordu. Ben onu da kurtardım. Geldiler, işte sarıldık marıldık, hasret bitti. Tabi orada yaşadığımız şeyler filan... Posta atıyoruz. Hanım işe gidiyor, ben duymadan, işveçce bilmeden gidiyorum, konuşuyorum filan... Öyle güzel günler. Kart atıyoruz, bayramlarda bazı arkadaşlar, “bize nasıl bayram?” Hala vardır öyle arkadaşlar. “Ya biz solcuyuz, bize niçin bayram kartı atıyorsun?” diye darılanlar da oluyordu. Biz atıyorduk. 200 tane kart yolluyorduk yaza yaza. 5 tane cevap gelirdi (gülüyor). Bir kısmına telefon ederdik, aileye. Bir kısmına e-posta atardık. Bir kısmına da kart atardık. Öyle, işte 11 senemizi orada harcadık.

Çok büyük bir politizasyon vardı, bütün Odada, herkeste, bütün siyasetler. Yani alabildiğine politika yapıyorlardı. Öyle teknik iş yapıyoruz diye bir şey yok. Teknik iş tabi ki yapılıyor ama öyle bir dert yoktu yani. Bizim aramızdaki hır güre de “senin siyasetin, benim siyasetim” çekişmesiydi. O zaman yalnız ülkede bir şey vardı, onu söyleyeyim. O taraflara fazla şey yapmak istemiyorum. Ülkede kabaca iki şey vardı. Bir tanesi Sovyetler Birliği yanlısı, sovyetik derler: TİP, TSİP, TKP. Bir de bunun dışında olanlar vardı. Devrimci Yol var, Kurtuluş var... Bir de benim tabirimle söyleyeyim, şimdi Vatan Partisi’nin başındaki zat, kusura bakmayın. Ondan hala nefret ederim. Maocu derdik biz onlara. Biz de sovyetikdik. Onlar vardı. Bizim Ankara’da Odada, nasıl hala bilmiyorum. Bizim büyük bir binamız vardı aldığımız zaman. Ben o zaman şey dedim, bu Odada herkes toplanabilir. Maocular hariç (gülüyor). Bu benim ağzımdan çıkan laftır. Ben o zaman tek seçiciydim, onu söyleyeyim. Kendimce iyi iş yaptığımı zannediyordum. Orada herkes gidiyordu, oturuyordu. Değişik siyasetler bir şeyler yapmaya çalıştık. Ama biz genel olarak o zaman Türkiye’de antikomünizm, antisovyetizm diye bir tabir kullanılırdı. Benim dünya görüşüm, kişi olarak söylüyorum: bugün de var, Amerika’nın karşısında bir sosyalist blok var. Arkadaşlar onları beğenmiyorlardı, şey yapıyorlardı filan ama kimse Amerika’nın yanında değildi. Ama Maocular en son şunu dediler, onu çok rahat söyleyebilirim. Amerika Birleşik Devletleri ile birlikte Sovyet sosyal emperyalizmine karşı savaşaacağız. Bunu yazın bir yere isterseniz. Bazı arkadaşlar bize kızarlardı, “ya onlar solcu, siz de solcusunuz” filan diye. Ben de Maocular hariç, tamam solcuyuz, değişik görüşümüz ama onları ben solcu saymıyorum. Bütün ömrüm Maocularla mücadeleyle geçti (gülüyor). Ama öteki arkadaşlarla, bugün de öyle. Şimdi burada görüyorum, değişik arkadaşlar hepsi aynı görüşte değil. Geliyorlar,

bir arada oturuyorlar, konuşuyorlar, mutlaka bir şeyler tartışıyorlar, bilemem ne yaptıklarını. Bir karar alıyorlar ve yapıyorlar ama genel olarak baktığımız zaman ülkede ilerici bir tarafta yer alıyorlar. Baya da iyi işler yapıyorlar yöneticilerimiz. Onları izliyorum tabii ki kabaca. Ama o zamanlar da öyleydi yani. Maocular hariç solcular vardı değişik görüşler, ben sovyetik taraftaydım, kişi olarak söylüyorum. Ama biz öyle silahlı külahlı iş yapmadık. Onu yapanlar da vardı. Onları söylemek istemiyorum. Birbirlerine silah çekenden tutun da... Ama hep o Maocu tarafta oluyordu. Biz onlara halkın sülalesi derdik (gülüyor). Çünkü “halkın şeyi, halkın şeyi, halkın şeyi” diye 8-10 tane halkın bilmem ne’si vardı. Biz onlara “halkın sülalesi” derdik. Ama başı çeken, şimdiki o zat. Biliyorsunuz onu. Yani yaptığımız iş politikaydı. Kim ne derse desin, yani politika yapmadım filan diyenler varsa doğru değil, yalan demeyeyim de...

Benim yönetimmiş, şudur budur diye anlatacak çok bir şeyim yok. Arkadaşlar bu işi çok güzel yapıyorlar. Teknik olarak söyleyecek hiçbir şeyim yok zaten. Ama gelirken Volkan arkadaşına da bazı şeyler var, onları da söyledim; genel birtakım şeyler. Şimdi az evvel de içerde konuşurken de söyledim. Bir, herkesin söylediği bir laf var; hak verilmez, alınır. Bu bir kere birinci satıra konacak. Ricayla, minnetle, hele hele ağlamakla hiçbir şey elde edilmez. Şunu kafamıza koymak zorundayız. Arkadaşlara söylüyorum, yönetici arkadaşlara... Teknik, mühendis olarak söylemiyorum, mühendis olarak söyleyeceğim bir şey yok. Şu anda kendisine karşı mücadele ettiğimiz diyelim, iktidarın görevi bugün yaptığı şeyler. Onlar onun görevi. “Niçin yapıyorsunuz?” diye sormak meseleyi anlamamak demektir. Onlar onu yapmak için geliyorlar. Ben bazen görüyorum. Bazen çok değer verdiğim

“Kampta sabah kahvaltısı/İsveç”

“Ormanda doğa mantarları peşinde/İsveç”

arkadaşlar da, isim vermek istemiyorum, “ya tayyip sen yaparsın” diyorlardı. Bu çok yanlış bir şey. Tayyipti mayyipti, isterse CHP gelsin, isterse TİP gelsin, isterse komünistler gelsin hiçbir şey değişmez. İktidara gelene yaptırıcaksın. Ama istemekle de bağırarak çağırarak da hiçbir şey olmaz. Gücün kadar yaptırırısın. Güç de yine herkesin bildiği, yaptığı: dayanışma, bir araya gelme, aklını kullanma. Nutuk çekmekle bir şey yürümüyor. Ben bir politikacıyı, şu anda da var. Bir ara çıktığı yerde işte, başladı bağırma. Bir arkadaşım beni oraya getirmişti. “Ya” dedim, “ben bu adamı tutmadım”. “Ne oldu?” dedi, “bağırıyor” dedim. Ben oradan gelmişim, biliyorum. Sonradan da zaten hiçbir şey olmadığı ortaya çıktı, önemli değil.

Örgütlenmek, akli kullanmak, bir araya gelmek, ne yapacağını adını koyarak yapmak... Adını koyarak tabirini kullanırım. Yani ben şu işi, şunun için yapıyorum diye. Biliyorsunuz yasalarda gerekçe vardır. Bir şey olduktan sonra gerekçesine bakarlar yasaların. Niçin yapılmış bu yasa diye. O gerekçe çok önemlidir. Bizim de herhangi bir şeyi yaparken adını koymamız lazım. Çünkü yarın bir şey olduğu zaman “bak kardeşim, şöyle konuştuk, şunları yaptık, şöyle olacağını söyledik ve böyle oldu” diyebilmek lazım. Ha bunu da dinlemez bazıları, ona da yapacak bir şey yok. Ona artık şans mı diyeceksin onu bilemem yani. Şansa filan inanmam ama... Söyleyeceğim şey bu, yani genel olarak...

Bir de demince size söyledim içerde. Şimdi biz mesela bakıyoruz Anadolu’da bir şey oluyor. Kadın konularına çok ilgiliyim. Keşke vakit olsa da kadın konularını konuşsak. Çok özel bir bakışım vardır benim. Kadınların yanında değil, ben kadınların yanında olmam. Çünkü kadın, erkek diye bir şey tanımıyorum. Biz bulunduğumuz yerde mesela kadın cinayeti oluyor. Biliyorsunuz bunu söylemeye gerek yok. Hepimiz kızıyoruz, söyleniyoruz, bağırıyoruz, mitingler yapıyoruz yaptırılırsa. Fakat şimdi o yerde, o cinayetin olduğu,

dövüldüğü, evlendirildiği, bilmem ne yapıldığı konuda nerede oluyor bu? Anası, babası nerede büyüdü? Hangi kültürü var? Dini, imanı, mezhebi, ailesi... Buna bakmadan söylediğimiz zaman yanlış olur. Size örnek vereyim bir tane. Yurtdışından. Bir gün İsveç’te bir haber geldi. Genç bir Kürt kızı babası tarafından öldürüldü İsveç’te. Ben şöyle bir baktım eşime. “Nursel” dedim, “bunu babası değil, anasıyla beraber öldürdüler” dedim. Sonradan benim dediğim ortaya çıktı. Kız İsveç’e gelmiş. İsveç’i biliyorsunuz, orada kadın hakları çok ileri. Çok başka yanlışları var ama kadın konusunu diyorum. Yaşıyor, arkadaşı var, geziyor, çalışıyor. Her neyse, bir İsveçli kadın ne yaparsa onu yapıyor. Hoş karşılanmıyor, Kürt. Şey yapıyorlar, reddediyorlar, bilmem ne yapıyorlar. Kız dinlemiyor. Sonradan orada bir şey oluyor biliyorsunuz; gelişmiş ülkelerden, bizden de giden olur ya, Afrika’ya filan gidiyorlar. Oradaki insanlara yardım etmek için. Sınır tanımayan doktorlar var vs. O da Afrika’ya gitmek için hazırlık yapıyor. Fakat netice itibarıyla kadın olduğu için annesiyle helalleşmek istiyor, annesini görmek istiyor gitmeden evvel. Annesine haber veriyor, buluşacak. Annesi babasına haber veriyor. Ve babası annesinin yol göstericiliğiyle, gidiyor kızı öldürüyor. Orada da bütün tabutu sadece kadınlar alıp götürdüler.

Cebimde benim silah olsa, aklı başında bir adamım. En az günde bıraksalar üç dört kişiyi öldürürüm caddede (gülüyor). Yani oraya bakmak lazım. Politikada da biz böyle yapıyoruz. Ben kendim için söylüyorum, isteyen üstüne alınır, isteyen alınmaz. Tek doğru diyoruz. Bir arkadaşım bana dedi, aklı başında, “ya Fevzi” dedi, “sen hep senin dediğinin doğru olduğunu söylüyorsun” dedi. “Ya” dedim, “sen deli misin veyahut ben deli miyim? İnsan hiç yanlış diye bir şey söyler mi?” Ha tabi ki eğer sen bana yaptığım şeyin yanlış olduğunu gösterirsen, ben itiraz eder yapmazsam o olur, o ayrı. Ama ben söylerken, tabi sahtekar değilsem, inandığım bir şeyi söyleyeceğim onu doğru gördüğüm için. Sadece onun yanlış olabileceğini söylersem... Şimdi fizik yasası var, bir profesör. Ben çok okurum bu konuları onu söyleyeyim. Diyor ki; bu lafi duyduğum zaman şaşkırdım. Bir yasa diyor, eğer ilerde o yasa yanlış diye ispatlanmayacaksa şu an o yasa yanlıştır diyor. İlerde mutlaka ispatlanacak onun yanlış olduğu diyor. Şimdi bilim bu, bilim böyle derken toplumsal yapıda başka bir şeyi konuşmak doğru değil.

2 Nisan 2024 tarihinde yüz yüze gerçekleştirdiğimiz bu röportajın kaydına yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

MÜHENDİSİN GÜCÜ GELECEĞİN GÜCÜ

Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi’nin sunduğu Mühendisin Gücü Geleceğin Gücü podcasti; Türkiye’den ve dünyadan başarılarla imza atan mühendislerin hikâyelerinin anlatıldığı, onların gözünden geleceğin gücünü oluşturmada mühendisin gücünün ne kadar önemli olduğunu aktaran bir podcast serisidir. Mühendislik mesleğine yön veren en güçlü meslek örgütlerinden biri olma vizyonu ile 68 yıllık tecrübesini birleştiren Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, 30 bini aşkın etkin üyesi ile çözümler üreten bir Oda konumundadır.

Aykut Balcı moderatörlüğünde süren “Mühendisin Gücü Geleceğin Gücü” podcast serisi son olarak 76. bölümüyle birlikte sizlerle buluştu.

Mühendislikte Global Perspektifler ve Dijitalleşme

74. Bölümde Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi olarak Bosch Connected Industry Kıdemli Satış Yöneticisi Serdar Vanlıoğlu’nu konuk ettik.

Yerelden Küresele: Türkiye’nin Yüksek Teknoloji Gücü

75. Bölümde Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi olarak ROBODER Genel Sekreteri Artun Bölgen’i konuk ettik.

Uygulama Geliştirme ve Yapay Zeka: Mühendisliğin Geleceği

76. Bölümde Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi olarak Microsoft Kıdemli Yazılım Mühendislerinden Arda Aytekin konuğumuz oldu.

Podcastlerimize ulaşmak için yandaki karekodları kullanabilirsiniz.

Mühendislikte Global Perspektifler ve Dijitalleşme

Yerelden Küresele: Türkiye’nin Yüksek Teknoloji Gücü

Uygulama Geliştirme ve Yapay Zeka: Mühendisliğin Geleceği

TMMOB
MAKİNA
MÜHENDİSLERİ
ODASI
İSTANBUL ŞUBESİ

MÜHENDİSİN GÜCÜ
GELECEĞİN GÜCÜ

18-22 Ekim

Mühendislik ve Mimarlık Haftası kutlu olsun!

